

24. ΤΟΥ ἁγίου Οὐρσίου ἀγίου Αἰωνυσίου πρὸς τὴν ἑσπ. Ζ. Ζαβ. 27ab
- 105 ἀγίου Ὁρουσίου (κωδ. Βαζοπ. 174, σ. 299-)

Page 2
27ab

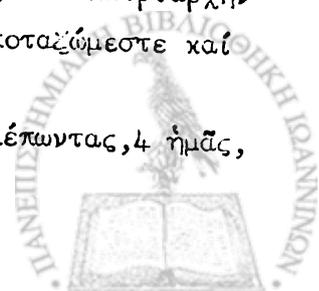
Κωδ. ἁγίου Παντελ. 161 τοῦ XIX, 5: "Επιστολή τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν ἑσ
ολύμῳ διαγεῖσα παρ' αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐν ἑσ ὄρει τοῦ Ἄδωνος. Τῆ δέμα κελ.
188, τοῦ XIX, φ. 18^α 24^α. 4^α 206, τοῦ XVIII, φ. 127^α 133^α
Βιβ. Δουβλίνου 1891 Διονυσίου ἱερομονάχου νοθεσία (πρὸ αὐτοῦ)

299 Τῆ θείῃ καί ἱερῇ συνάξει τοῦ ἁγίου ὄρους ἀρίστοις καί τιμιωτάτοις πατράσι, δι-
 ονύσιος ἐν ἱερομονάχοις καί⁽¹⁾ πνευματικός ἐν κυρίῳ χαίρειν, καί εἰρηνεύειν.
 εὐλόγητον πάτερ.

300 Ἄνδρες ἡγαπημένοι γνήσιοι φίλοι καί ἀδελφοί ἐν Χριστῷ, ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς,
 προσέχετε τοῖς ῥήμασι τοῦ στόματός μου. ἐνωτίσασθέ μου/τούς λόγους, καί θέσθε τὰς
 καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν τούτων, καί κραταιώθητε. ἐλήθειαν γάρ ἡ καρδία μου με-
 λετήσει, καί δικαιοσύνην ὃ λάφυγέ μου φθέγγεται, καί σοφίαν. ἰδοὺ ταῦτα τὰ χεῖλη μου
 ἀναγγελεῖ. ὁ θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον ἐξ ἀρχῆς αὐτε ξούσιον, καί ἐπέρασε καιρὸς πο-
 λὺς ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ νῦν ἀκούσατε πῶς ἔπεσαν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν ἁμαρτίαν,
 301 καί εἰς τὴν κακίαν καί δέν ἐκυβερνήθησαν/μέ τὸ αὐτεξούσιον. πάλιν τοὺς ἔδωκεν ὁ θε-
 ὸς καιρὸν νά μετανοήσουν. ἔδωκεν ἐκεῖνον τὸν δίκαιον νό. τὸν βλέπουν νά ἔχουν παρά-
 δειγμα. οὐδέ μέ ἐκεῖνον ἐμετανόησαν, ἕως οὔ ἔστειλε τὸν κατακλυσμόν, καί ἀφάνισεν ἅ-
 παντας. πάλιν ἔφθκε σπέρμα τὸν δίκαιον ἐκεῖνον καί ἐπλήθυναν, καί πάλιν εἰς τὴν κα-
 κίαν ἔμειναν, ἕως εἰς τὸν καιρὸν τῶν σοδόμων. εἶχον καὶ οἱ σοδομίται⁽²⁾ τὸν λάτ ἐκεῖ-
 302 νον τὸν δίκαιον, ἀλλά οὐδέ αὐτοὶ δέν ἐμετανόησαν./πάλιν ἔστειλε πῦρ καί κατέκαυσε
 αὐτούς. βλέποντας⁽³⁾ τοίνυν ὁ θεὸς ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν ὀρθώνει μέ τὸ αὐτεξούσιον, ἔ-
 καμεν ἄλλην οὐκονομίαν, καί ἔδωκε τοῖς βασιλεῖς νά ὑποτάξουν τὸν ἄνθρωπον κα' νά τὸν
 παιδεύσουν. πάλιν εἰς δέ καιρὸν τοῦ μωυσέως ἔδωκε τὸν νόμον. καί ἐπὶ τὸν καιρὸν τοῦ
 μωυσέως κυβερνᾶται ὁ κόσμος μέ τοὺς βασιλεῖς, καί μέ τὸν νόμον τοῦ θεοῦ. καί ἀπὸ τέ-
 τε εἰρήνευσαν ὁ κόσμος, καί ἦλθεν εἰς τὴν εὐταξίαν, καί κατέστασιν καλήν. παρακαλῶ/
 303 ὑμᾶς⁽⁴⁾ ἀκούσατε μετὰ πίσης εὐλαβείας. καί ἔχετε ἔννοιαν⁽⁵⁾ τοῦ βούλεται νά ἀποδύση
 ὁ λόγος μου. ἡμεῖς ἐφήκαμεν τὸν κόσμον, καί ἦλθαμεν εἰς τὴν ἔρημον. ἐμακρύνουμεν ἀπὸ
 τοὺς βασιλεῖς, καί ἀπὸ τοὺς ἔρ χοντας, καί ἦλθαμεν πάλιν εἰς τὸ αὐτεξούσιον, καί διὰ
 τοῦτο κινδυνεύομεν καί κλυδωνιζόμεθα ὡσάν ἓνα καρᾶβι ὁποῦ πλέει εἰς τὴν θάλασσαν
 χωρὶς κυβερνήτην. καί ἰδοὺ πάλιν ἀπὸ τὸ αὐτεξούσιον κινδυνεύομεν νά κατακλυστοῦμεν
 304 ὡσάν εἰς τοῦ νῦν τὸν καιρὸν, /ἵνα στείλη ὁ θεὸς πῦρ νά μαῶ κατακαύσῃ ὡσάν τοὺς σο-
 δομίτας.⁽⁶⁾ καί ἐάν παιδεύσῃ ἡμᾶς μέ τοιοῦτον πῦρ πρὸς καιρὸν, εὐκολα τὸ ὑπομένομεν.
 ἔμῃ ἀναμένει καί καρτερεῖ ὡς ἐβπλαγγνος, καί μακρόθυμος, ἵνα μετανοήσωμεν. καί ἐάν
 δέν μετανοήσωμεν, οὐχί μέ πῦρ, οὐδέ μέ ὕδαρ πρὸς καιρὸν θέλει παιδεύσει ἡμᾶς, ἀλλά
 ἐτοιμάζει τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, καί τὸν σκόληκα τὸν ἐκοίμητον, καθὼς λέγει ὁ προφήτης.
 305 ὁ σκόληκς αὐτῶν οὐ τελευτήρει, καί/τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεστήσεται. τοῦ ἔρχεται τὸ προ-
 οίμιόν μου νά ἀποδύση, παρακαλῶ σας ἀκούσατέ μου. κλίνατε τὸ οὖς⁽⁷⁾ ὑμῶν εἰς τὰ ῥή-
 ματα τῷ στόματός μου. οἱ εὐσεβεῖς βασιλεῖς, καί οἱ πατριάρχαι, βλέποντες, ὅτι αὐτε-
 ξούσιον δέν μᾶς βοηθεῖ, ἔγραψαν νόμους, καί χρυσόβουλλα⁽⁸⁾ καί ἔστειλαν, καί ἐπρότα-
 ξαν νά διαλέγετε τὸν καλλίτερον ὁποῦ νά εἶναι νά τὸν στέλετε εἰς τὸν πατριάρχη
 νά τὸν χειροτονῇ νά εἶναι πρᾶτος εἰς τὸ ἅγιον ὄρος, καί νά τὸν ὑποταζώμεστε καί

1. εἰς τὸ κείμενον ἡ συντομογραφία εἶναι: **Ca** , 2 οἱ σοδομίται, 3 βλέποντας, 4 ἡμᾶς, 5 ἔννοιαν, 6 σοδομίτας, 7 οὖς, 8 χρυσόβουλα.

306 μοναστήρια, και κελλία./ ἡμεῖς ἀπότῃν ὑπερηφάνειαν ὅπου ἔχετε, ἀθετήσατε τὰ χρυσό-
 βουλλα⁽¹⁾ τῶν βασιλέων, και τὰ σιγ(γ)ίλια⁽²⁾ τῶν πατριαρχῶν, και ἤλθαμεν πάλιν εἰς
 τὴν προτέρα κακίαν. και περιπατοῦμεν ἄναρχοι, και ἀβασιλευτοί, και διὰ τοῦτο γί-
 307 νονται ὅλοι αἱ κακίαι, ὅτι ὁ φόβος ἔλειπεν ἀπὸ ἡμῶν. και στοχασθῆτε πῶς οἱ βασιλεῖς
 ὅπου εὐρίσκονται τὴν σήμερον ὀδηγοῦμεν ἀπὸ θεοῦ, ἀποστέλλουσιν εἰς τὰς πόλεις κρι-
 τάδες διὰ νὰ εἰρηνεύσῃ ὁ λαός. και βλέπετε και ἡμεῖς τοὺς ἀκούομεν, και φοβοῦ/μεσθεν.
 ἀμή εἴν ἔλειπεν ὁ φόβος τῶν κριτῶν, εἰς περισσοτέραν κακίαν ἠθέλαμεν ἔλθῃ⁽³⁾. ἡμεῖς
 εὐρήκαμεν τὴν ἄδειάν μας, και κάμνομεν ὅλας τὰς ἀτυχίας, και μόνον τὰς σκεπάζομεν.
 και μήτε τὸν κλέπτην παιδεύομεν, μήτε τὸν πόρνον, μήτε τὸν πλεονέκτην, μήτε τὸν ἄρ-
 308 παγον. και εἴν μάθουν οἱ κριτάδες καμίαν κακίαν ὅπου κίμνομεν, ἔρχονται νὰ μᾶς παι-
 δεύσουν, νὰ μᾶς δώσουν φόβον, νὰ μὴν κάμνωμεν ἀποτυχίας, και ἡμεῖς τρέχετε, και δίδετε
 φλω/ρία νὰ μὴν ἔλθουν, και μάθουν τὴν κακίαν μας, διὰ τοῦτο κινδυνεύει νὰ ἐρημώσῃ
 τὸ ὄρος. ἡμεῖς ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειάν μας ἀθετήσαμεν τὰς βουλὰς τῶν βασιλέων, και τῶν
 νόμους τῶν θεῶν πατέρων. και διὰ νὰ ἔχωμεν τὰ θελήματά μας, ~~ἐπέστησαν~~ διαλέγομεν ἕνα
 ἀμαθῆ, και βάρβαρον, και ἐγράμματον, και ἰδιώτην, και τὸν βάνομεν πρῶτον. βλέποντας⁽⁴⁾
 ἐγώ, ὅτι παρανόμως περιπατεῖτε, και ἀτύκτως ἐφυγαδεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ και ἐσιώπησα τό-
 309 σους χρόνους./ ὅτι ἤκουσα τῶν σολομῶντα ὅπου λέγει. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὁ συνιών σι-
 ωπήσει. ὅτι ὁ καιρὸς χαλεπός, και ἡμέραι πονηραί. ἰδοὺ γεγονάμεν ὑπερήφανοι, ἀλαζόνες,
 φιλάργυροι, φίλαντοι, ἀχάριστοι, ἀπειθεῖς, λιποτάκται, ἀνόσιοι, ἀδιάλακτοι, οἱ κριτάδες
 δωρολήπται. οἱ μεστῆται⁽⁵⁾ ψευδεῖς. οἱ νεώτεροι ἀκόλαστοι. οἱ γηράσαντες παροίνιοι.⁽⁶⁾ οἱ
 ἡγούμενοι οἰνοπόται.⁽⁷⁾ οἱ πάντες ἀχρεῖοι. ὅθεν ἀπόλωλεν ἡ ὑλαβὴς ἀπὸ τῆς γῆς. ἐξέλει-
 310 πε στοχαστῆς, οὐχ εὐρίσκειται/φρόνιμος⁽⁸⁾, οὐκ ἔστιν ὁ συνιών, οὐκ ἔστιν ὁ διορθούμενος.
 πᾶς ἀδελφός πτέρνη πτερνιεῖ, και πᾶς φίλος δολίως πορεύεται. χαλεπὸν τὸ πρᾶγμα. ἀπα-
 ραμύθητος⁽⁹⁾ ἢ συμφορά. και νῦν ἐπληρώθη ὁ λόγος ὅπου γράφει ἀνδρέας ὁ κρήτης, και λέ-
 γει ἔτζη. ὁ νόμος ἠσθένησεν, ἀργεῖ τὸ εὐαγγέλιον, προφῆται ἠτόνησαν, και πᾶς δικαίον
 311 λόγος. νῦν δέ ἐπειρή ἐστείλετε γράμμα, και ζητᾶτε λόγον θεοῦ, και νουθεσίαν, ἵνα μὴ
 φανῶμεν παρήκοοι, γράφο/μεν και στέλλομεν πρὸς ὑμᾶς τὰ χρυσόβουλλα⁽¹⁰⁾ τῶν βασιλέων,
 και τῶν πατριαρχῶν, και ἀρχιερέων, και ἀναγνώσατε αὐτὰ μετὰ πάσης εὐλαβείας. και εἰ
 μὲν πείθεσθε καθὼς διατάσσουσι, και ποιεῖτε καθὼς λέγουσι, πλεον διοαχὴν δὲν χρειά-
 312 ζεσθε. εἰ δὲ οὐ πείθεσθε τί νὰ κράζομεν εἰς τὸν ἀέρα. και γράφετε πῶς θέλει νὰ ἐρη-
 μώσῃ ὁ τόπος. και εἴν ἐρημώσῃ πλατεῖα ἡ γῆ, και εὐρύχωρος⁽¹¹⁾. ἀμή προσέχετε νὰ μὴν
 ἐρημώσῃ ἡ ψυχὴ μας ἡ ἀθάνατος. και ἀκούσατε/περὶ τῆς ἐρημώσεως. εἶναι πολλαὶ πόλεις
 και εἶναι ὅλοι ἀμαρτωλοί. και διὰ νὰ εἶναι ὀλίγοι δίκαιοι, μακροθυμεῖ ὁ θεός, και σκε-
 πάζει, και φυλάγει τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐκείνους τοὺς πολλοὺς διὰ τοὺς ὀλίγους τοὺς δι-
 313 καίους. και ἀκούσατε τί λέγει ὁ ἀβραάμ πρὸς τὸν θεόν. εἴν εἶναι δέκα δίκαιοι φυλάγεις
 τὸν τόπον. και εἶπεν ὁ θεός. οὐκ ἀπολέσω ἕνεκα τῶν οὐκα. ἔχετε θάρρος τὸ λοιπὸν, ὅτι
 οὐχὶ μόνον δέκα εὐρίσκονται εἰς τὸ ὄρος, ἀλλὰ πολλοί. και/οὐ μόνον δίκαιοι, ἀλλὰ και
 ἄγιοι. ἀλλὰ παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀκούσατε τὸ ἐναντίον. εὐρίσκειται μία πόλις, και εἶναι δι-
καίοι. και εὐρίσκονται και ἀμαρτωλοὶ ὀλίγοι, ἢ δέκα μόνον, και διατὶ παρασιωπῶμεν, και
εἰς τὸ κείμενον ἔχει: 1 χρυσόβουλλα, 2 σιγκύλια, 3 ἠθέλαμεν ἔλθῃ, 4 βλέποντας, 5 οἱ μεστῆται,
 6 παρήκοοι, 7 ἡ ἡγούμενοι οἰνοπόται, 8 φρόνιμος, 9 ἀπαρμηθητος, 10 χρυσόβουλλα, 11 εὐ-
 ρύχωρος. -

314 δέν ἐλέγχομεν,καί δέν παιδεύομεν ἐκείνους τούς ὀλίγους,θέλει ὀργισθῆ ὁ θεός ἡμᾶς
 τούς δικαίους τούς πολλούς νά συναπολεσθῶμεν μέ τούς ὀλίγους,καί θέλει ἐρμηθῆ ὁ
 τόπος.καί εὐρίσκομεν γεγραμμένον,ὅτι καί ἕνας νά εἶναι ἀμαρτωλός,/ἐρμηθώνει ὁ τόπος,
 καί θέλετε ἔχει τήν ἀμαρτίαν ὑμεῖς οἱ γέροντες τῆς συνάξεως,ὅτι δέν παιδεύετε τούς
 ἐπάκτους τούς παρανόμους.διὰ τοῦτο πρέπει νά διαλέγετε τόν καλλίτερον,τόν φρονιμώ-
 315 ἐτερον νά κἀμνετε,καθώς λέγουσι τά χρυσόβουλλα,νά τούς παιδεύῃ,νά εἰρηνεύῃ ὁ τόπος.
 καί πάλιν γράφετε πῶς ἐπέσετε εἰς χρέος πολῦ,καί ἦλθετε εἰς ἀπορίαν.καί νά σῶς ἀ-
 ποδείξω διατί τό ἐπάθετε τοῦτο.ὅτι ἐργήκατε⁽¹⁾ ἀπό τήν αὐτάρκειαν,καί περιπατεῖτε
 ἐ/θνικῶς.καί πορευέσθε εἰς τούς ἐβραίους,τούς ἐχθρούς τοῦ θεοῦ,καί παίρνετε⁽²⁾ ἄσπρα
 μέ τόν τόκον.ἔπειτα δέν κλαίετε,καί δέν ταπεινώνεσθε,ὅτι ἐδουλώθητε ἀπό τούς ἰου-
 316 δαίους τούς ἐχθρούς τοῦ θεοῦ,καί νά στοχάζεσθε τί τρόπον νά εὐρήητε νά ἐλευθερωθῆ-
 τε,μόνον τρῶτε,πίνετε,ἐνδύνεσθε εὐμορφα ὡσάν νυμφάδες ἐστολισμένες,καβαλικεύετε ἄ-
 λογα εὐγενικά μέ σέλας καλᾶς παφιλένιας.μέ/μουκατέρυνα ζωνάρια.καθ ὁ τόκος ἀναβαί-
 νει,καί γεννᾷ.καί ἕνας πραγματευτής παίρνει⁽³⁾ ἑκατόν χιλιάδες δανεικά.καί μέ τόν
 φόβον,καί μέ τήν γνώσιν του περνᾷ τήν θάλασσαν,καί ὑπομένει κινδύνους,καί κερδίζει
 317 ἄλλας ἑκατόν καί ἡμεῖς ἀπό τήν ἀγνωσίαν μας,καί νά μήν περιπατοῦμεν στενά,ἔγιναν(οἱ)
 ἑκατόν διακόσιες.καί ἐτοῦτο τό παθαίνομεν ἀπό τήν ἀγνωσίαν μας,καί βάλετέ το εἰς
 τόν νοῦν σας,/εἰς τί κακίαν ἦλθαμεν,καί δέν τό νοοῦμεν.ὅτι ἀφήσαμεν τόν κόσμον,καί
 ἦλθαμεν εἰς τήν ἔρημον,καί ἐγίναμεν μοναχοί νά εὐροῦμεν ἐλευθερίαν,καί ἡμεῖς ἐγί-
 318 ναμεν δοῦλοι τῶν ἐβραίων.ὦ γῆ,καί ἥλιε,καί οὐρανέ,ἔάν ἔχετε αἰσθησθῆναι,ἀκούσατε.καί
 ἔχετε σημάδια τῶν βασιλέων,καί δέν τά ἐπουλήσετε,ἀμή τά ἐδώσετε (εἰς)τούς ἐβραίους,
 καί τά ἐκέρδισαν μόνον διά τόν τόκον.ἀμή ποῦ εἶναι αἱ δωρεαί,τά χάδια ,τά βουτού-
 319 ρητα,τά ἄλογα τά εὐγενικά,/οἱ ἡμίονοι⁽⁴⁾,οἱ ταλκεργοί,ἦγουν τά μουλάρια τά ὑπομονη-
 τικά.διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς ἔάν ἀπομειναν ἢ σημάδι,ἢ ἀσῆμη⁽⁵⁾,ἢ μαργαριτᾶρι,ἢ κού-
 παις,ἢ δίσκοι,ἢ θυμιατῆ τά παρά τήν χρεῖαν,ἄλλα χωνεύσετε,ἄλλα πωλήσετε,μονον νά
 μήν χρεωστῆτε.καί ἀκούσατε τί λέγει ὁ μέγας βασιλῆιος.ἔχεις χεῖρας,ἐργάζου.ἔχεις
 320 τῆχνην σπούδαζε.δέν ἔχεις τέχνην,ἐργάτευε,διακόνει,πολλαί ἐπίνοιαι τοῦ βίου,πολλαί
 ἀφορμαί./δέν δύνασαι νά δουλεύης,ζήτη ἀπό τούς πλουσίους,καί πῶρευε τήν ζωήν σου.
 ὁ μύρμηξ μήτε ζητᾷ,μήτε δανείζεται,μόνον μέ τόν κόπον του τρέφεται.ἡ μέλισσα συνα-
 θροίζει,καί τρέφεται,καί τά λείψανα ὅπου ἀπομένουν,τρέφει τούς βασιλεῖς,καί τούς
 ἄρχοντας,καί οὔτε χεῖρας ἔχει,μήτε τέχνην,καί σὺ ὦ ἄνθρωπε ὅπου σέ ἔπλασεν ὁ θεός,
 καί σέ ἔδωκε ψυχὴν λογικὴν,καί σέ ἔδωσε νοῦν νά εὐρης ὅλας τάς τέχνας,δέν εὐρίσκεις
 320 πῶς νά πορευθῆς;ἔχε ις χαλιώματα⁽⁶⁾,ἔχεις φορέματα,/ἔχεις ὑποζύγια,ἦγουν ἄλογα,μου-
 λάρια,πρόβατα,βουβάλια,πούλησέ τα,καί μή δανεισθῆς καί ἔχε τήν ἐλευθερίαν.πάλιν νά
 σῶς δεῖξω καί ἄλλην μέθοδον διά τό χρέος.εἶναι ὁκα μοναστήρια ὅπου ἔχουν ἀπό δια-
 κοσίους καλογέρους.κάθε καλόγερος ἕς πούλησῃ ἀπό ἕνα ρῖσο ὅπου ἔχει ἀπό πεντακόσια⁽⁷⁾
 ἄσπρα,καί ἔάν ὅεν οὖσουν,ἕς ἐβγάλουν τά πεκούλια(8;) ὅπου ἔχουν ἰδιοόρημα.⁹καί ἄλ-
 λος πεντακόσια,ἄλλος χίλια.εὐρίσκονται γέροντες ὅπου ἔχουν ἀπό πέντε¹⁰ χιλιάδες,καί

Εἰς τό κείμενον ἔχει: 1 εὐγήκατε, 2 πέρνετε, 3 πέρνει, 4 οἱ ἡμίονες, 5 ἀσίμη, 6 χαλιώ-
 ματα, 7 φ , 8 ἕς εὐγάλουν τά πεκούλια, 9 ἰδιοόρημα, 10 ἑκατόν

321 τὰ ἄσπρα τὰ κρατῆτε εἰς τόν κόλπον σας, καί ἐσεῖς τρέχετε πάλιν εἰς τοὺς ἑβραί-
 ους, καί ἐάν δέν ἔβγη¹ τὸ χρέος, τότε νά βοηθήσωμεν καί ἡμεῖς κατὰ τὴν δύναμίν μας.
 γράφω καί ἄστεῖα νά σῶς παρηγορήσω. μόνον τὰ τζελτίκια νά πωλήσετε, ἐβγαίνει² τὸ
 χρέος. τοὺς τῷ πνεύματι, καί ἀκτῆμονας, μὴ τοὺς πειράζετε, καί λυπήσετε τόν θεόν.
 322 μόνον παραγγέλετε νά προσεύχωνται. ταῦτα ἔγραψα ὡς/έν· συντόμφ, ὅτι μέ βιάζετε. γρά-
 φω τοίνυν τοῦ προφήτου τόν λόγον. ἐάν θέλετε καί εἰσακούσετέ μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς
 φάγεσθε.³ ἐάν δέ μὴ θέλετε, μηδέ εἰσακούσετέ μου⁴, μάχαιρα ὑμῶς κατέδεται. τό γάρ σπό-
 μα κυρίου ἐλάλησε ταῦτα. ὑγιαίνετε, καί εὐχεσθε ὑπέρ ἐμοῦ.

Εἰς τό κείμενον ἔχει: 1 εὐγῆ, 2 εὐγένει, 3 φάγεσθαι, 4 εἰσακούσεταί μου.-

Σημ. Τῆς ὑπ' ἀριθ. 323 σελίδος τό περιεχόμενον εἶναι ἄσχετον πρὸς τὴν ἐπιστολήν
καί δι' ἄλλης χειρὸς γεγραμμένον. Περιέχει:

- Αἰνίγματα τινά
- Τίς σταυρός ἐτάφη καί ταφείς (μία λέξις κηλιδωμένη)
- Τίς σταυρός βαστάζει τόν ζῶντα
- Κῆρυξ ἄφρονος ἀγραφος γραφή.

ΑΠΡ 270

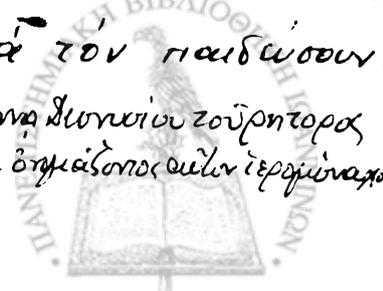
Διονύσιος ὁ ἐν τῷ Ὀλίμῳ

Οἱ κωδικοὶ Ἁγίου Παντελ. 161 καὶ 168 ἔχουσιν οὕτω: "Επιστολή τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν τῷ Ὀλίμῳ σταλίτωσα πρὸς αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄδενος, τῆς θείας καὶ ἱεραῆς συνέσεως..." καὶ τρίτος κωδικὸς 206, 11. ὁμοίως τοῦ 19 αἰῶνος, ἀρχαιότερος τοῦ 1770 εἶναι ὁ Βατοπ. 174.¹

8²²³ Τῆς θείας καὶ ἱεραῆς συνέσεως τοῦ ἁγίου ὄρους Ἁθῶν! ἀρίστοις καὶ σεβασμιωτάτοις πατέρασιν, Διονύσιος ἱερομόναχος καὶ πνευματικός ἐν κυρίῳ χαίρειν καὶ εἰρημίαν.

Ἄνδρες ἀγαπημένοι, γνήσιοι φίλοι καὶ ἀδελφοί ἐν Χριστῷ ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς, προσέχετε τοῖς ῥήμασιν τοῦ στόματός μου, ἐνωπίσασθε τοὺς λόγους καὶ θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν τούτων καὶ κραταιώθητε, ἀληθινήν γάρ ἡ καρδία μου μετέζητε καὶ δικαιοσύνην ὁ λόγός μου φέλλεται καὶ σοφίαν ἰδοὺ ταῦτα τὰ χεῖρά μου ἀναγκάζει. Ὁ θεὸς ἔπεισεν τὸν ἄνθρωπον ἐξ ἀρχῆς αὐτεξούσιον καὶ δευτέρα πνεύματος ἡμῶν ὡς εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Νῶε, καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Νῶε ἀκούσατε, πῶς ἔπρασεν εἰς τὴν ἀμαρτίαν καὶ εἰς τὴν κακίαν καὶ δὲν ἐκυβερνήθησαν μετὰ τὸ αὐτεξούσιον. Πάλιν τοὺς ἔδωκεν ὁ θεὸς καιρὸν νὰ μετανοήσουν, ἔδωκεν ἑαίναν τὸν δίκαιον, νὰ τὸν βλέπουν νὰ ἔχουν παράδειγμα, οὐδέ μετ' ἑαίνον τὸν δίκαιον νὰ τὸν βλέπουν, νὰ ἔχουν παράδειγμα, οὐδέ μετ' ἑαίνον ἑμετανοήσαν, ὡς οὐ ἔσται τὸν κατακλιθεὶς καὶ ἀφάνησαν πάντα. Πάλιν ἔφηκεν σπέρμα τὸν δίκαιον ἑαίνον καὶ ἐπλήθυναν καὶ πάντα εἰς τὴν κακίαν ἔφρασαν ὡς εἰς τὸν καιρὸν τῶν ἐσθόμων· εἶχαν καὶ οἱ ἐσθόμοι τὸν Νῶε ἑαίνον τὸν δίκαιον, ἀλλὰ οὐδ' αὐτοὶ δὲν ἑμετανοήσαν. Πάλιν ἔσται πυρὶς καὶ κατακαύσει αὐτούς. Βλέποντας τοίνυν ὁ θεὸς ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ὀρθοῖ μετὰ τὸ αὐτεξούσιον, ἔκλειψεν τὴν οἰκονομίαν καὶ ἔδωκε τοὺς βασιλεῖς, νὰ ὑποτάξουν τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ τὸν παιδεύουν.

¹ τὴν διδασκίαν ταύτην ὁ συγγραφεὺς βιώνων ἐγγράμμων τοῦ ἐν Μικρῇ ἁγίᾳ Ἁγίας Διονυσίου τοῦ ὁρητοῦ πατὴρ Γεράσιμος ὁ ὑμνογράφος ἀποδίδει ἐν αὐτῇ παρατυπείᾳ καὶ τοῦ Κλενά ὀγκοῦστος αὐτὸν ἱερομόναχον

Πάσιν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Μωυσέως ἔδωκε τὸν νόμον καὶ
 ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Μωυσέως κυβερνᾶται ὁ κόσμος μετὰ τοὺς
 βασιλεῖς καὶ μετὰ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀπὸ τότε εἰρήνησεν
 ὁ κόσμος καὶ ἤλθεν εἰς εὐταξίαν καὶ καταστάσιν κατὰ τὴν Πα-
 ρακαταῶ ὑμᾶς, ἀκούσατε μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ ἔχετε ἔν-
 νοιαν, ποῦ βούλεται νὰ ἀποδώσῃ ὁ λόγος μου. Ἡμεῖς ἀφήμα-
 μεν τὸν κόσμον καὶ ἤλθαμεν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐμαρτύνα-
 μεν ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς καὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἤλθαμεν
 πᾶσιν εἰς τὸ ἀνεξέλεστον καὶ διὰ τοῦτο κινδυνεύομεν καὶ
 κινδυνεύομεν ὡς ἵνα κερᾶθῃ, ὅπου πλεῖ εἰς τὴν θάλασσαν
 χωρὶς κυβερνήτην. Καὶ ἰδοὺ πᾶσιν ἀπὸ τὸ ἀνεξέλεστον κινδυν-
 νύομεν νὰ καταστραφῶμεν ὡς ἵνα εἰς τοῦ Νῶε τὸν καιρὸν νὰ
 στείλῃ ὁ Θεὸς πῦρ νὰ μᾶς κατακαύσῃ, ὡς τοὺς Σωδομίτας
 καὶ ἔαν παιδεύσῃ ἡμᾶς μετὰ τοιοῦτον πῦρ πρόσκαιρον, εὐλο-
 γῆτε τὸ ὑπομένον, ἀμὴν ἐναρτεῖν καὶ καρτερεῖ ὡς εὐσπλα-
 χνος καὶ μακρόθυμος, ἵνα μετανοήσωμεν καὶ ἔαν δὲν μετανο-
 ῶμεν, οὐκί μετὰ πῦρ, οὐδέ μετὰ ὕδωρ πρόσκαιρον θέλει παιδεύσῃ ἡμᾶς
 ἀλλὰ ἐτοιμάσει τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον καὶ τὸν σπύλιον τὸν ἀεικίον
 καὶ τὴν ὁ προφήτης «Ὁ σπύλιος αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ
 αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται». Ποῦ ἔρχεται τὸ προίμιόν μου νὰ ἀκούσῃ,
 Παρακαταῶ σας, ἀκούσατέ μου, κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα
 τοῦ στόματός μου. Οἱ εὐσθεῖς βασιλεῖς καὶ οἱ πατριάρχαι βλέποντας
 ὅτι ἀνεξέλεστον δὲν μᾶς βοηθεῖ, ἔγραψαν νόμους καὶ χρυσόβουλα καὶ
 ἐστειλαν καὶ ἐπέστασαν νὰ διαλέξῃ τὸν κατὰ τὴν ὁποῦ νὰ ἦναι
 τὸν στέλλετο εἰς τὸν πατριάρχην νὰ τὸν χειροτονεῖ νὰ ἦναι
 πρῶτος εἰς τὸ ἅγιον ἕθος καὶ νὰ τὸν ὑποτάξῃ καὶ μοναστη-
 ρία καὶ κελία. Ὑμεῖς ἀπὸ τὴν ὑπερηφανείαν, ὅπου ἔχετε ἀσθεῖστε
 νὰ χρυσόβουλα τῶν βασιλέων καὶ τὰ σιγίλλια τῶν πατριάρχων

καὶ ἤφθασεν ἡ αἴτις εἰς τὴν προτέραν καίαν καὶ περιπατοῦμεν
 ὄντας καὶ ἀναστρέφονται καὶ διὰ τοῦτο γίνονται ὅσαι ἢ καὶ αἰσίου
 ὅτι ὁ φόβος ἔειπεν ἀπὸ ἡμῶν καὶ στοχασθῆτε ἡμεῖς οἱ βασιλεῖς οὐ
 εὐρίσκονται τὴν σήμερον ὀνειδιζόμενοι ἀπὸ θεοῦ, ἀποστρέφουσιν εἰς τὰς
 πόλεις κριτάδες διὰ τὴν εἰρηνην ὁ φόβος, καὶ θλίβετε καὶ ἡμῖς τοῦ
 ἀκούομεν καὶ φοβούμεσθα, ἐπεὶ εἰάν ἔειπεν ὁ φόβος τῶν κριτῶν
 εἰς περισσοτέρην καίαν ἡμέτερον ἔειπεν, ἡμῖς εὐρήμασθα τὴν ἄ-
 βυσσον καὶ κέρνομεν ὅσαι τὰς ἀτυχίας καὶ μόνον τὰς σε-
 πταφύων καὶ μήτε τὸν κριτῶν καὶ κέρνομεν μήτε τὸν πόρον, μή-
 τε τὸν πρηνέτην, μήτε τὸν ἄρπαγον καὶ εἰάν μάθουν οἱ κριτῶν
 κέρνομεν καίαν, ὅπου κέρνομεν, ἔρχονται νὰ μᾶς παιδεύσουν καὶ νὰ
 μᾶς δώσουν φόβον νὰ μὴν κέρνομεν τὰς ἀτυχίας καὶ ἡμῖς
 εὐρήμασθα καὶ διδασκῆτε νὰ μὴν ἐφθῶν καὶ μάθουν τὴν καίαν
 μᾶς διὰ τοῦτο κινδυνεύει νὰ ἐρημῶν τὸ ὄρος, ἡμῖς ἀπὸ τὴν ὀ-
 περὶ φανερῶν μᾶς ἀποστρέφουσιν τὰς θουλάς τῶν βασιλέων καὶ τοῦ νό-
 μου τῶν θεῶν πατέρων καὶ διὰ τὴν ἔχουμεν τὰς θελήματάς μᾶς δια-
 τίχουμεν ἵνα ἐμασθῶν καὶ θέρμερον, ἀγρόμενον καὶ ἰδιώτην καὶ
 τὸν θένον πρῶτον. Βλέποντας ἡμεῖς, ὅτι παρὰ νόμον περιπατοῦμεν
 καὶ ἀτάκτως, ἐφουκαλεύθη ἡμεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐσώπησα τόσους
 χρόνους, ὅτι ἡμεῖς τὸν σοφοῦ ὅπου εἶπεν « Ἐν τῷ καρῷ ἐμῇ
 νῦν ὁ συνίων σιωπῆσαι, ὅτι ὁ καρὸς χαλεπὸς καὶ ἡμέτεροι πονηροί ».
 ἡμεῖς γινόμεθα ὑπερήφανοι, ἐκείνοτες, φιλῆροισι, φίλοι, ἀχα-
 ριστοί, ἀπειθεῖς, τιμωροί, ἀνόμοιοι, ἀδίκαιοι, οἱ κριτῶν δε-
 ροφῆται, οἱ μεστῆται ψευδῆς, οἱ νύκτεροι ἀσέβητοι, οἱ γινόμενοι
 τὰς παρήγοι οἱ ἡμεῖς οἱ ἀνομοῖοι, οἱ πάντες ἀχαρεῖς, ὅθεν ἀπὸ
 τῆς εὐφραδῆς ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξέειπεν στοχασθῆτε, οὐκ εὐρίσκονται πρό-
 νητοί, οὐκ ἔστιν ὁ συνίων, οὐκ ἔστιν ὁ διορθούμενος πᾶς ἀδελφός

ἢ ἐν τῆς οἰνοποιίας ὑβρις (γράφει παροίνιοι)

πέρην περνεί καὶ πᾶς φύτος βοτάνης πορεύεται, χαλεπὸν τὸ
 πρᾶγμα, ἀπαρρημύθητος ἢ συμφυρᾶ. Καὶ νῦν ἐπιτηρώθη ὁ λόγος ὁ
 τοῦ γραφῆ Ἀνδρέως ὁ Κρήτης καὶ λέγει ἔτσι: «Ὁ νόμος ἠσθένησε
 ἀρνεῖ τὸ εὐαγγέλιον, προφήται ὑπόμειναν καὶ πᾶς διαικίμων λόγος»
 Νῦν δὲ ἐπειδὴ ἐσεπλάσε γραμμάτα καὶ φησὶ λόγος θεοῦ καὶ
 νοουθετοῦν, ἵνα μὴ φανοῦμεν παρήμοιοι, γραφομένοι καὶ στέλλομεν
 πρὸς ὑμᾶς τὰ χρυσόβουλλα τῶν βασιλέων καὶ τῶν πατριαρχῶν
 καὶ ἀρχιερέων καὶ ἀναγνώσατε αὐτὰ μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ
 εἰ μὲν πείθεσθε καθὼς διατάσσουσιν, καὶ ποιεῖτε, καθὼς λόγουσιν, πλέον
 διδασκῆν δὲν χρειάζεσθε, εἰ δὲ οὐ πείθεσθε, τί γὰρ κρᾶνόμεν εἰς τὸν ἄερα;
 Καὶ γράφετε πῶς θέλει γὰρ ἐρημώσῃ ὁ τόπος. καὶ εἰ ἐρημώσῃ,
 Πλαστῆρα ἢ γῆ καὶ εὐρύχωρος! ἀμὴ προσέχετε γὰρ μὴν ἐρημωθῆ ἢ
 ψυχὴ μας ἢ ἀθάνατος! Καὶ αἰούσατε περὶ τῆς ἐρημώσεως· εἶναι
 πολλοὶ πόλεις, καὶ εἶναι ὅσοι ἁμαρτωλοὶ καὶ διὰ τὸ εἶναι ὀλιγοδί-
 καιοὶ, μακροθυμεῖ ὁ θεὸς καὶ συγχαίρει καὶ φυλάξει τοὺς ἁμαρτω-
 λούς ἐσθλούς τοὺς πολλούς, διὰ τοὺς ὀλίγους τοὺς δικαίους. καὶ αἰού-
 σατε, τί λέγει ὁ Ἄβραάμ πρὸς τὸν θεόν, εἰ εἶναι δίκαια δικαιοὶ, φυλά-
 ξει τὸν τόπον; καὶ εἶπεν ὁ θεός, οὐκ ἀπώκειν ἕνεκα τῶν δικαίων. ἔχει
 θάρρος τὸ λογίον, ὅτι οὐκ ἴσως μόνον δικαιοὶ, ἀλλὰ καὶ ἅγιοι. Ἄλλὰ πα-
 ρακαταῶ ὑμᾶς, αἰούσατε τὸ ἀνέναντον, εὐρίσκονται μὲν πόλεις καὶ ἅ-
 ντα δικαιοὶ καὶ εὐρίσκονται καὶ ἁμαρτωλοὶ ὀλιγοὶ ἢ δίκαια μό-
 νον καὶ διατί παρασιτωπῶμεν καὶ δὲν ἐλέγχομεν καὶ δὲν παιδεύο-
 μεν ἐσθλούς τοὺς ὀλίγους; θέλει ὀργισθῆ ὁ θεὸς ὑμᾶς τοὺς δικαίους
 τοὺς πολλούς, γὰρ συναποθροῦνται μὲν τοὺς ὀλίγους καὶ θέλει ἐρημωθῆ
 ὁ τόπος. καὶ εὐρίσκονται γεγραμμένα, ὅτι καὶ ἓνας γὰρ εἶναι ἁμαρ-
 τωτός, ἐρημὸν ὁ τόπος καὶ θέλει ἔχει εὐχὴ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν οἱ
 γὰρ τῆς συνάξεως, ὅτι δὲν παιδεύετε τοὺς ἐσθλούς, τοὺς πα-
 ρανόμους διὰ τοῦτο πρέπει γὰρ διαλέγεσθαι τὸν κατὰ τὸν

μέγας βασιλεύς. ἔχεις χεῖρας, ἔργαζομαι, ἔχεις τέχνην, σπούδαζε. δὲν
 ἔχεις τέχνην, ἔργαζαι τὸ διακόνιον! Πολλὰ ἐπίνοιαι τοῦ θλου, πολλὰ
 ἀφορμαί! Δὲν δύνασαι, νὰ δουλεύῃς, ψάξαι ἀπὸ τούς πλουτοῦς καί
 κέρσῃς τὴν ψυχήν σου! Ὁ μύρημ' μὴτε ψάξῃ, μὴτε δανείζεται, μο-
 γον μὲ τὸν κόπον του τρέφεται, ἢ μέλισσα συναθροίφει καὶ τρέ-
 φεται καὶ τὰ τίφανα ἐποῦ ἀποκινέμουν, τρέφει τούς βασιλεῖς καὶ
 τούς ἀρχοντας. Ἡ οὔτε χεῖρας ἔχει, μὴτε τέχνην. Καὶ σὺ, ὦ ἀνθρώ-
 πε, ὅπου σέ ἔπλασαν ὁ θεός καὶ σέ ἔδωκεν ψυχὴν λογικὴν καὶ
 σέ ἔδωκεν νοῦν γὰ εὐχῆς εἶσαι τὰς τέχνας, δὲν εὐρίσκεις πῶς νὰ
 πορεύῃς; Ἐχεις χαρμύματα ἔχεις φορέματα, ἔχεις ἐπιφύγια, ἤγουν
 ἀβλα, μουτάρια, πρόβατα, βουβάρια. Πουτῆστε καὶ μὴ δανι-
 σθῆς καὶ ἔχει τὴν ἐλευθερίαν. Πᾶσιν νὰ σὰς δούξω καὶ ἀλλῶν με-
 θοδὸν διὰ τὸ χρῆος; εἶναι δύο μοναστήρια ὅπου ἔχουν ἀπὸ
 διακόνιους καὶ λόγους, καθε κατόχμος ἄε πωτῆσι ἀπὸ ἑνα ῥάσο, ὅπου
 ἔχει ἀπὸ πητακόσια ἀσπρα, καὶ εἰάν δὲν σώσῃ, ἄς ἐβλάθῃ τὰ
 πειούγια, ὅπου ἔχουν τὰ ἰδιόρρημα καὶ ἀλλος πητακόσια ἀσπρα,
 ἀλλος χίλια, εὐρίσκονται καὶ γέροντες, ὅπου ἔχουν ἀπὸ πέντε χιλιάδα
 ἀσπρα καὶ τὰ κρατεῖται εἰς τὸν κόπον σου καὶ εὐαί τρέχετε πᾶ-
 σιν εἰς τοὺς Ἑβραίους. καὶ εἰάν δὲν ἐβλάθῃ τὸ χρῆος, τότε νὰ βοή-
 θήσῃ καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν δύναμιν μας. Γράφω καὶ ~~εἰς~~
 ἀσπαστὰ νὰ σὰς παρηγορήσω μόνον τὰς τρεῖς νὰ πωτῆστε
 ἐβλαδὴ τὰ μεστοπακούφα, ἐβλαδὴ τὸ χρῆος. τοὺς τῶ πνευματι
 καὶ ἀειτήμονας μὴ τοὺς πειράξετε καὶ τυπήσετε τὸν θεόν.

Ταῦτα ἔγραψα ὡς ἂν συντόμω, ὅτι με θιάφετε, γράφω τοί-
 νον τοῦ προφῆτου τὸν λόγον. Ἐάν θέξετε καὶ εἰσαποῦσαί μου
 τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάξεθε, εἰάν δὲ μὴ θέξετε, μὴ εἰσαποῦσαί
 εἰς μου, μάχαίρα ὑμᾶς καθεδέεται, τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλά-
 λησε ταῦτα. Ὑγιαίνετε καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ.

1 Meyer, "Die Haupturkunden für die Geschichte der Uthosklöster." Leipzig 1874, σ 218-223.

